

Granskning av ledning och styrning av Tekniska Nämnden

Bakgrund

Den 11 september 2013 beslöt Kommunstyrelsens arbetsutskott att ta initiativ till att en granskning av ledning och styrning inom Tekniska Nämnden övervägs i syfte att uppnå en förbättring (§230).

I protokollet, §§ 225-229 behandlades olika ärenden, där frågor bl a uppkom kring ändamålsenligheten i tekniska nämndens ledning och styrning. Bristande dokumentation, frågor kring information och delaktighet för nämnden, avtalshantering, rollfördelning nämndsledning/tjänstemannaorganisation, ansvarsfrågor, fullföljande av uppdrag från kommunfullmäktige/kommunstyrelse/kommunstyrelsens arbetsutskott.

Till protokollet antecknades också att det är olämpligt när, som skett, tjänstemän kritiseras offentligt.

Metod

Granskning har utförts huvudsakligen i form av att ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott (de som ej ingår i Tekniska Nämnden) bl a gått igenom dokument med anslutning till ärendena 225 - 229. I förekommande fall och vid behov har kompletterande frågor ställts till företrädare för förvaltningen, som också fått rapporten för faktagranskning. Tekniska Nämnden kommer att få möjlighet att yttra sig över rapporten och dess förslag.

§225 – Rapport om uppdraget angående utredning av pendlarparkering.

§226 – Information om "Statoiltomten"

§ 227 – Återstående åtgärder Ringsjöstrand

§ 228 – Detaljplan Osbyholm

§ 229 – Uppföljning av interpellationer och enkla frågor från kommunfullmäktige.

Frågorna från § 230, 2013-09-11 behandlas i det följande var för sig, med slutsater och förslag till förbättringar.

Bristande dokumentation

Redan vid den inledande diskussionen kring §§225-229 konstaterades att det i flera fall var svårt att fastställa hur beslut fattats om vissa åtgärder och av vem/vilka. Detta har bekräftats i den fortsatta granskningen. I samtal med företrädare för förvaltningen framförs att rutinerna skärpts i detta avseende, så att minnesanteckningar, tjänsteanteckningar mm regelmässigt förs så att åtgärder dokumenteras.

Vi rekommenderar Tekniska Nämnden att diskutera och ställa sig bakom tydliga dokumentationsrutiner.

Frågor kring information och delaktighet för nämnden

I § 227, Återstående åtgärder Ringsjöstrand, diskuterade arbetsutskottet den bristande bärigheten på den nyanlagda bron till Norra området vid Ringsjöstrand. Det konstaterades att förfrågningsunderlaget ej har behandlats i Tekniska Nämnden, samt att det uppdragits åt Tekniska Nämndens ordförande att teckna tilldelningsbeslut.

Av de dokument vi granskat finns en otydlighet kring vidtagna och planerade åtgärder. Det som är tydligt vid en fortsatt granskning är att bron inledningsvis planerats för en bärighet som medger att större arbetsfordon och räddningstjänstens fordon passerar över bron. Detta har sedan ändrats, utan att någon instans fattat beslut som begränsar bärigheten till nuvarande 12 ton.

I förfrågningsunderlaget inför upphandling av bro beskrivs bron som "gång- och cykelbro" där biltrafik inte regelbundet avses ske. Vi anser det vara en stor brist att upphandlingsunderlaget där denna förändring av bärigheten gjorts inte behandlats av Tekniska Nämnden. Av dokumentationen att döma har på politisk nivå endast Tekniska Nämndens ordförande haft inflytande över denna förändring.

Vi rekommenderar Tekniska Nämnden att säkerställa att en bred delaktighet och tydlig information ges för hela nämnden vid större upphandlingar och andra viktiga frågor. I annat fall riskerar ledning och styrning av Tekniska Nämnden brista i ändamålsenlighet, vilket vi anser skett i fråga om den bristande bärigheten på den nya bron vid Ringsjöstrand.

Avtalshantering

Frågan har uppkommit i samband med en interpellation av Tommy Hall gällande tillgänglighetsanpassningar av byggnader kring Nya Torg. I samband med ny- och ombyggnadsarbete kring Nya Torg med början 2010 har ett antal tillgänglighetsanpassningar gjorts av fastigheter vid Nya Tor, Gamla torg och vid Storgatan.

Av de avtal som tecknats kring detta är principen att gatumark får tas i anspråk utan kostnad för tillgänglighetsanpassning. För andra ändamål, t ex uteservering, tas kostnad ut enligt fastställd taxa. Sammanlagt sex åtgärder har identifierats och handlingar kring dessa åtgärder har begärts ut från Samhällsbyggnadsförvaltningen. I fyra av ärendena finns skriftliga avtal som tydligt reglerar förhållandet mellan resp. fastighet och kommunen. I dessa fyra skriftliga avtal är det klart att fastighetsägaren ansvarar för byggkostnader och genomförandet av åtgärden.

Två av ärendena avviker markant från denna princip. Det gäller fastigheten Persborg, ägd av fastighetsbolaget Per-Olof Skerup (FAPOS). För åtgärder gjorda mot Nya Torg (ramp) hänvisas till ett muntligt avtal mellan Per-Olof Skerup och fastighetskontoret. Av denna hänvisning framgår inget om villkoren i detta muntliga avtal, förutom att kostnadens storlek samt att åtgärderna skall utföras av Gatukontoret/Tekniska kontoret. För åtgärder mot Storgatan (ramp) finns inget avtal och heller ingen kostnadsdebitering. Enligt uppgift ska åtgärderna ha utförts av Gatukontoret/Tekniska Kontoret.

Då Per-Olof Skerup samtidigt är ordförande i Tekniska Nämnden finner vi frånvaron av skriftliga avtal på motsvarande villkor som i andra liknande ärenden förvånande.

Vi rekommenderar vidare att Tekniska nämnden fastställer att skriftliga avtal vid tillgänglighetsanpassningar av fastigheter i gatumiljöer alltid skall tecknas. Vidare bör det klart framgå vilka principer som ska gälla för dessa avtal.

Rollfördelning nämndsledning/tjänstemannaorganisation

I granskningen av de aktuella ärenden och i samband med kompletterande frågor till förvaltningsföreträdare framgår det att nämndens ordförande regelbundet tar del i arbetet på en detaljnivå som rör enskilda tjänstemäns ansvarsområde. Vi konstaterar att det finns betydande risker när rollfördelning nämndsledning/tjänstemannaorganisation inte upprätthålls.

Ett sådant förfarande ställer betydande tidsanspråk på förvaltningsorganisationen. Det riskerar också att minska det enskilda ansvarstagandet när nämndens ordförande ger detaljinstruktioner om hur olika arbeten ska utföras. Det framgår att detta påverkar arbetsmiljön negativt.

Vi rekommenderar att Tekniska Nämnden snarast gör en genomgång kring arbetsfördelning politiker/tjänstemän.

Ansvarsfrågor

I flera fall synes det av beslut i Tekniska Nämnden råda en oklarhet om var ansvaret för olika frågor ligger, bl a pendlarparkering, fastighetsförvaltning och vissa trafikfrågor. Med oklarhet i ansvarsfrågor finns bl a risk för dubbelarbete, onödiga kostnader, att frågor faller mellan stolarna och inte åtgärdas. Detta kan resultera i skador för kommunen, såväl ekonomiska som goodwill-mässiga.

Vi rekommenderar Tekniska Nämnden att ägna utrymme åt en genomgång av reglementet. Tillsammans med Kommunstyrelsen bör en genomgång göras i syfte att göra de förtydliganden i reglementet som kan behövas.

Fullföljande av uppdrag från kommunfullmäktige/kommunstyrelse/kommunstyrelsens arbetsutskott

I ett antal fall har uppdrag lagts till Tekniska Nämnden, där uppdragen utförts först efter påminnelser eller endast delvis i enlighet med uppdraget. Exempel är rivning av den gamla pendlarparkeringen i Osbyholm, uppdrag kring lokala trafikföreskrifter samt åtgärder med anledning av antagna motioner i fullmäktige.

Även här finns risker för såväl ekonomiska skador som goodwillskador för kommunen.

Vi rekommenderar Tekniska Nämnden att tillse att rutiner för ärendeuppföljning är sådana att Nämnden i sin helhet har överblick över uppdrag till Tekniska Nämnden.

Sammanfattning

Vi anser att ledning och styrning av Tekniska Nämnden idag utövas på ett sätt som innebär risker för verksamheten.

I syfte att uppnå en förbättring av ledning och styrning av Tekniska Nämnden riktar vi ovan ett antal rekommendationer till Tekniska Nämnden.

Vi ber Tekniska Nämnden att senast 2014-xx-xx yttra sig till Kommunstyrelsens arbetsutskott över detta utlåtande.